

До Председателя на Научно жури,
назначено със заповед на
Изпълнителния директор на
„Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ
Токуда“ ЕАД
№ 15-05-259#1/15.12.2025 г.

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. Борислав Георгиев Георгиев, дм,
Началник на Клиника по кардиология към МБАЛ „НКБ”
Член на научното жури за конкурса за придобиване на академичната длъжност „доцент” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина” и научна специалност „Кардиология” за нуждите на Клиника по кардиология на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД обявен в ДВ бр 85/14.10.2025 г.

За горепосочения конкурс са подадени документи от един кандидат – д-р Ивайла Живкова Желева-Кючукова, дм, инвазивен кардиолог към Клиника по Кардиология на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“. Представените от кандидата документи са в съответствие с изискванията на регламента за академичната длъжност „доцент” и правилника на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД. Не откривам пропуски в представената документация и декларирам, че нямам общи научни трудове с кандидата.

Кратки биографични данни

Д-р Ивайла Живкова Желева-Кючукова завършва средно образование през 1993 г в ГПЧЕ „Ромен Ролан“. Висше медицинско образование завършва през 1999 г в Медицински университет – София. През 2009 г придобива специалност по Вътрешни болести, а през 2013 г – Кардиология. През 2010 г получава сертификат по Инвазивна кардиология. Работи последователно в УСБАЛ „Св. Екатерина“, УМБАЛСМ „Пирогов“ и Клиника по кардиология към Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда. Посещава редица международни курсове по интервенционална кардиология. През 2016г завършва магистратура по здравен мениджмънт към ФОЗ МУ-София. Успешно защитава дисертационен труд на тема *„Интервенционално лечение при пациенти със стеноза и придружаваща комплексна коронарна патология”* за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ през 2021 г. От 2019 г до сега е хонорирован преподавател по вътрешни болести и кардиология към Медицинския факултет на СУ.

1. Научно-изследователска дейност

1.1. Публикации.

Д-р Ивайла Желева-Кючукова е представила общо 94 научни труда - 1 дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ и 40 научни публикации и 53 участия в научни форуми, реализирани след защитата на докторската работа. Представени са 16 научни публикации в рецензирани научни списания (в Scopus/Web of Science), от които с IF – 6 бр; 23 - в Национален референтен списък и 1 – международно неиндексирано списание с научно рецензиране.

1.2 Научни форуми

Д-р Ивайла Желева-Кючукова е представила доказателства за 53 конгресни участия. Тя е била лектор на 5 програмни лекции на международни конгреси и автор и съавтор в 15 научни доклада и съобщения с публикувани резюмета (5 на международни научни форуми и 10 на национални научни форуми).

1.3 Авторство и цитирания

Общ импакт фактор, индекси на цитиране:

Д-р Ивайла Желева-Кючукова е автор и съавтор на научни публикации в реферирани и индексирани международни бази данни (Scopus и Web of Science), както и в национални рецензирани списания. Има активни участия в международни и национални научни конгреси, включително с публикувани резюмета в престижни издания. Част от публикациите са с импакт фактор, като общият импакт фактор възлиза на 60.483, а индивидуалният импакт фактор – 22.7372

От представената цитатна справка от ЦМБ на МУ-София в базите данни са документирани общо 31 цитирания, от които в чуждестранни източници Scopus/Web of Science – 7. Открити са цитирания в източници от библиотечния фонд на ЦМБ – 18. *h index*: Scopus – 2 и Web of Science – 1. Цитируемостта в Scopus, Web of Science и български източници, както и наличието на *h-index*, потвърждават научната видимост и разпознаваемост на публикуваните резултати.

В над 2/3 от публикациите кандидатът е самостоятелен, първи или втори автор, което свидетелства за водещо участие в научноизследователската дейност

1.4 Рецензентска дейност

Рецензентската дейност представлява важен индикатор за научна експертност, и разпознаваемост в съответната научна област. Участието на д-р Желева като рецензент на научни ръкописи за утвърдени рецензирани списания отразява доверието на редакционните колегии в нейната професионална компетентност и научна преценка.

През периода 2023–2024 г. кандидатът е участвал като *peer reviewer* на три научни ръкописа в рецензирани научни списания, сред които Bulgarian Cardiology и Pharmacia. Рецензираните трудове засягат както клинични, така и експериментални аспекти на кардиологията и изискват задълбочени познания в областта на интервенционалната кардиология, клиничната фармакология и физиологията. Участието в оценката на такива ръкописи предполага високо ниво на критично мислене, способност за анализ на методологията, статистическата обработка и клиничната значимост на представените резултати. Рецензентската дейност на д-р Желева допълва публикуваната научна продукция и участието в научни форуми, като подчертава ролята на кандидата не само като автор, но и като експерт-оценител на научни резултати.

2. Профил на научно-изследователската, практическа и приложна дейност

Дисертационният труд е на тема: „*Интервенционално лечение при пациенти със стволова стеноза и придружаваща комплексна коронарна патология*“ е базиран на проспективен регистър на пациенти с непротектирана стеноза на ствола на лявата коронарна артерия, лекувани с перкутанна коронарна интервенция.

Съвременната интервенционална кардиология бележи значително развитие през последните две десетилетия, като разширяването на индикациите за перкутанна коронарна интервенция (PCI) доведе до включването на все по-сложни и високорискови коронарни лезии. Особено място сред тях заема сигнификантната стеноза на ствола на лявата коронарна артерия, която традиционно се асоциира с неблагоприятна прогноза и дълго време се считаше за домейн на хирургичната реваскуларизация. Натрупването на клинични данни, навлизането на втора генерация медикамент-излъчващи стентове и усъвършенстването на интервенционалните техники доведоха до преоценка на терапевтичните стратегии при тази високорискова група пациенти.

Водещо място в научната дейност на кандидата заемат публикациите, посветени на перкутанната коронарна интервенция при пациенти със сигнификантна стеноза на ствола на лявата коронарна артерия. Тази проблематика е в основата и на дисертационния труд, който представлява проспективно регистрово проучване на пациенти, лекувани с перкутанна коронарна интервенция и имплантация на втора генерация медикамент-излъчващи стентове. Анализирани са клиничният профил на пациентите, ангиографските характеристики на лезиите, както и използваните интервенционални техники.

Особено внимание е отделено на дисталните бифуркационни ствовови лезии, които представляват сериозно техническо предизвикателство. В публикациите са обсъдени различни двустентови и едностентови стратегии, включително *culotte*, *T-stenting* и *DK-crush* техники, както и ролята на оптималната подготовка на лезията при тежка калциноза. Анализът показва, че индивидуализираният подход и адаптирането на интервенционалната стратегия към конкретната анатомия са ключови за постигане на висок процедурен успех.

Значим принос представлява анализът на пациенти с висока анатомична сложност (*Syntax Score* ≥ 32). В трудовете е показано, че при наличие на опитен интервенционален екип и внимателна селекция, ПКИ може да бъде приложима и при тази група пациенти, с приемливи ранни и средносрочни клинични резултати. Идентифицирани са клинични, анатомични и процедурни предиктори за неблагоприятни сърдечно-съдови събития, което подпомага вземането на решения в рамките на мултидисциплинарния „*heart team*“. Значителна част от научната дейност е насочена към медикаментозното поведение при пациенти след перкутанни коронарни интервенции, с фокус върху антитромботичната терапия и управлението на риска от кървене. В публикациите се разглеждат различни терапевтични режими при пациенти с висок исхемичен и хеморагичен риск, включително при съпътстващо предсърдно мъждене и напреднала възраст. Тези разработки имат ясно изразена практическа насоченост и подпомагат клиничното вземане на решения.

Част от научните разработки са посветени на усложненията на интервенционалните процедури – контраст-индуцирана нефропатия, редки неврологични усложнения. Анализът е базиран на реални клинични случаи и данни от регистри и има важно значение за повишаване на клиничната бдителност и безопасността. Интердисциплинарните публикации, посветени на радиационната защита и дозиметрията, допълват научния профил и демонстрират ангажираност към качеството на медицинската дейност, както към пациентите, така и към медицинския персонал в инвазивната кардиология.

Участията в национални и международни научни форуми заемат съществено място в научната дейност на д-р Желева и представляват важен компонент от разпространението и валидирането на научните резултати, представени в нейните публикации. Анализът на тези

участия показва последователна и дългосрочна ангажираност с водещи научни събития в областта на интервенционалната кардиология, както и нарастваща експертна роля през годините. Участията на д-р Ивайла Живкова Желева-Кючукова в научни форуми допълват и надграждат публикуваната научна продукция, като осигуряват широка професионална видимост, международно признание и пряка връзка между научните изследвания и клиничната практика.

Значителна част от докладите и научните съобщения са пряко свързани с тематиката на дисертационния труд и представят резултати от интервенционалното лечение на пациенти със стеноза на лявата коронарна артерия и комплексна коронарна патология. Представянето на данни от реалната клинична практика на форуми като EuroPCR, ТСТАР, Националните конгреси по интервенционална кардиология и конгресите на Българското дружество по кардиология допринася за утвърждаване на тези резултати в професионалната общност и за тяхното съпоставяне с международния опит.

Особено показателно за научното развитие на кандидата е участието ѝ в престижни международни форуми с публикувани резюмета в издания като *Journal of the American College of Cardiology*, *Endoscopy* и *Physica Medica*. Тези участия свидетелстват за международна видимост на научната дейност и за приемане на представените резултати от високорейтингови научни платформи. Докладите, посветени на резултатите от стеновите интервенции, редки клинични случаи и дозиметрични изследвания, допълват и разширяват тематичния обхват на научната продукция.

През последните години се наблюдава ясно изразена еволюция в ролята на д-р Желева на научните форуми – от активен участник и презентатор към лектор, модератор и панелист в специализирани сесии, курсове и симпозиуми. Лекциите на национални и международни форуми, включително курсове по бифуркационни и комплексни коронарни интервенции, EuroPCR-свързани събития и тематични симпозиуми, са индикатор за експертно признание и доверие от страна на професионалната общност.

Темите на изнесените лекции и модерирани сесии отразяват водещите направления в съвременната интервенционална кардиология – лечение на калцирани коронарни лезии, комплексни ПКИ, функционална оценка на коронарната микроциркулация, ANOCA/INOCA, хронични тотални оклузии и оптимизация на интервенционалните резултати чрез образни методи. Това показва не само дълбочина на експертизата, но и способност за интегриране на нови научни концепции в клиничната практика.

Участието в обучителни модули, живи сесии с клинични случаи и роли като коментатор и демонстратор допълнително подчертават приноса на кандидата към медицинското образование и продължаващото обучение на специалисти по кардиология и интервенционална кардиология. В този смисъл научните форуми се превръщат не само в платформа за представяне на резултати, но и в средство за активно формиране и разпространение на добри клинични практики.

3. Най-съществени научни приноси

А. Приноси с научно-теоретичен и научно-потвърдителен характер

1. Потвърдена е приложимостта и ефективността на перкутанната коронарна интервенция при пациенти с непротектирана стеноза, включително при висока анатомична сложност, в условията на реална клинична практика.
2. Анализирани са клинични, анатомични и процедурни предиктори за големи неблагоприятни сърдечно-съдови събития след интервенции на ствола на лявата коронарна артерия.
3. Обогадени са данните за оптималното антитромботично поведение при пациенти след PCI с висок риск от кървене.

Б. Приноси с научно-практически характер

1. Въведен и анализиран е регистров подход за проследяване на пациенти със стволова коронарна болест, лекувани интервенционално в български център.
2. Предложени са практически алгоритми за интервенционално поведение при комплексни коронарни лезии, включително при Syntax Score ≥ 32 .
3. Научните резултати са с пряко приложение в ежедневната клинична практика на интервенционалната кардиология и допринасят за подобряване на селекцията и лечението на високорискови пациенти.

4. Учебно-преподавателска и научно-организационна дейност

В клиниката по Кардиология се провежда обучение по специалността „Кардиология“ на лекари-специализанти, студенти по медицина III, IV ти, V-ти и VI-ти курс и медицински сестри по тематични направления.

Учебната натовареност на д-р Желева е добре представена. В Удостоверение, издадено от АСК УМБАЛ Токуда ЕАД за периода 01.01.2021 г- 31.11.2025 г. е реализирала от обучение на специализанти общо 1289 екв. часа., а от Удостоверението на МФ на СУ, от 2022 до 2025 е реализирала 600 екв. часа работа със студенти

Д-р Желева-Кючукова има дългогодишна активна роля в научно-организационния живот на професионалната общност. В продължение на пет последователни мандата (общо 10 години) тя е член на Управителния съвет на Дружеството по интервенционална кардиология, като изпълнява функциите на организационен и научен секретар. В тази си роля участва активно в планирането и реализирането на национални и международни научни форуми, обучителни курсове и професионални инициативи, както и в координацията на научните програми и взаимодействието с лектори, институции и партньорски организации. Комбинацията от рецензентска дейност и дългосрочно участие в управленските и научно-организационни структури на специализирано професионално дружество допълва цялостния научен профил на кандидата и демонстрира нейната ангажираност не само като автор и изследовател, но и като експерт, оценител и организатор на научния процес. Тази дейност представлява допълнителен аргумент за академичната зрялост и активната роля на д-р Желева в развитието на интервенционалната кардиология.

В контекста на конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“, представената рецензентска активност е показател за академично признание, интегрираност в научния процес и готовност за участие в редакционни и експертни дейности, свързани с развитието на медицинската наука.

През периода след 2019 г. д-р Ивайла Желева-Кючукова е назначена за хоноруван преподавател по вътрешни болести и кардиология за студенти по медицина, според справка от СУ „Св. Климент Охридски“.

Учебната натовареност на д-р Ивайла Желева-Кючукова съответства на изискванията за учебна натовареност за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

5. Диагностична работа

Професионални умения - д-р Ивайла Желева-Кючукова има 26-годишен трудов стаж като лекар, от които 15 години работи като инвазивен кардиолог. В клиничната си практика използва широк набор от диагностични и терапевтични подходи, поради което е оценен специалист на национално ниво. Била е организационен и научен секретар на Дружеството по интервенционална кардиология за периода на 5 последователни мандата.

За разностранната и научна и професионална реализация от голямо значение е и владението на английски език.

6. Членство в научни организации

Д-р Ивайла Желева-Кючукова е член на следните национални и международни научни организации:

- Българско дружество по кардиология.
- Българско дружество по инвазивна кардиология.
- Европейско кардиологично дружество (ESC).
- Европейско дружество по интервенционална кардиология (EAPCI).

Според изискванията на НАЦИД за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ д-р Ивайла Желева-Кючукова отговаря на повече от минималните изисквания.

Група от показатели	Съдържание	Минимални изисквани точки на НАЦИД за «Доцент»	Представени точки от д-р И. Желева
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-----
В	Показатели 3 или 4	100	139,52
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	395,75
Д	Сума от показателите от 10 до 12	50	220
Общ брой т.		400	805.27

Въз основа на горепосочените данни за д-р Ивайла Желева-Кючукова, тя може да бъде характеризирана като:

- изграден клиничен и интервенционален кардиолог, който има признати приноси в национален мащаб,
- изследовател, способен на самостоятелна творческа научна работа в областта на диагностиката и терапията,
- ерудиран лекар с широк медицински периметър.

В заключение, считам, че д-р Ивайла Желева-Кючукова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академичната длъжност „Доцент“ и правилника на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД. Давам положителна оценка и предлагам на уважаемото научно жури да ѝ бъде присъдена академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност „Кардиология“.

Изготвил:

12.01.2026 г

(проф. Борислав Георгиев, дм)